

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3800 від 06.07.2020
Народні депутати України
А. Жупанин та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу»

У законопроекті шляхом внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) пропонується, зокрема: запровадити нову послугу для учасників ринку природного газу – «тримання природного газу в газотранспортній системі» із наданням права Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор), встановлювати тимчасові тарифи на неї; надати право Регулятору визначати порядок надання фінансового забезпечення оплати послуг транспортування природного газу; передбачити застосування поточних рахунків із спеціальним режимом використання, відкритих в установах уповноважених банків, на які зараховується плата за послуги розподілу природного газу від споживачів; врегулювати питання щодо строків постачання природного газу постачальником «останньої дії» для побутових споживачів, а також виконання ним функцій при умові, що конкурс з його визначення не відбувся три рази підряд; встановити відповідальність за порушення обов'язку щодо передачі інформації, передачу недостовірної або неповної інформації постачальником, яку постачальник «останньої надії» готує та розміщує на своєму веб-сайті, стосовно кількості споживачів постачальника «останньої надії», загальний обсяг поставленого природного газу та середню тривалість постачання.

Як зазначається у пояснювальній записці, законопроект розроблено «з метою удосконалення діючого законодавства для забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу та, зокрема, створення належних фінансових умов для виконання оператором газотранспортної системи зобов'язань щодо утримання в належному стані та розвитку газотранспортної системи з метою задоволення очікуваного попиту суб'єктів ринку природного газу на послуги транспортування природного газу, враховуючи поступовий розвиток ринку природного газу».

Головне управління, розглянувши законопроект, вважає за доцільне висловити щодо нього такі зауваження.

1. Проектом запроваджується *нова* послуга – «тримання природного газу в газотранспортній системі» (зміни до п. 7 ч. 5, абзаців 1, 5, 6, 10, 11 ч. 6 ст. 4, нова ст. 32-1 Закону). При цьому, відповідно до приписів нової ст. 32-1 Закону «послуги із тримання природного газу в газотранспортній системі надаються оператором газотранспортної системи на підставі та на умовах договору *транспортування* природного газу» (ч. 1); «тарифи на послуги з тримання природного газу у газотранспортній системі розраховуються відповідно до методології визначення тарифів на послуги *транспортування* природного газу та затверджуються Регулятором. Вартість послуг з тримання природного газу у газотранспортній системі має *стимулювати* замовника використовувати *послуги із зберігання* природного газу у газосховищах при замовленні таких послуг на строк, *більше ніж сім днів*» (ч. 4); «оператор газотранспортної системи при наданні послуг з тримання природного газу у газотранспортній системі зобов'язаний дотримуватись вимог ліцензійних умов провадження господарської діяльності з *транспортування* природного газу та інших нормативно-правових актів» (ч. 5).

На наш погляд, з метою належного розуміння змісту та встановлення співвідношення з послугою з транспортування природного газу газотранспортною системою вбачається доцільним дати визначення поняття «послуга з тримання природного газу в газотранспортній системі».

Принагідно звертаємо увагу на вимоги Регламенту Комісії (ЄС) від 26 березня 2014 року № 312/2014, яким запроваджується мережевий кодекс балансування газу в транспортних мережах, відповідно до ст. 43 глави IX «Послуга зберігання газу в трубі» якого *послуга зберігання газу в трубі обмежується об'ємом, доступним у газотранспортній системі, та таким, що, на думку оператора газотранспортної системи, не є необхідним для здійснення функції транспортування* (ч. 3).

Крім того, доцільним вбачається включення вказаної нової послуги до переліку послуг, які, відповідно до п. 9 ч. 1 ст. 1 Закону, може замовити замовник.

Зауважимо також, що у супровідних до проекту документах відсутнє обґрунтування (з відповідними розрахунками) впливу внесеної законодавчої пропозиції на ціну природного газу для споживачів.

2. У новому п. 7-1 ч. 5 ст. 4 Закону пропонується надати право Регулятору «визначати порядок надання фінансового забезпечення оплати послуг транспортування природного газу, зокрема вимоги до банківських гарантій та вимоги до банків-гарантів». На наш погляд, у даному випадку коректніше говорити про право Регулятора визначати вимоги щодо фінансового забезпечення оплати послуг транспортування природного газу.

Зауваження аналогічного змісту стосується також нового абз. 4 ч. 2 ст. 19 Закону.

3. Змінами до ч. 1 ст. 15 Закону пропонується встановити, що «у разі коли конкурс не відбувся три рази підряд, Кабінет Міністрів України, за

поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, може продовжити на строк не більше ніж 1 рік виконання функцій постачальника «останньої надії» суб'єктом, що надавав таку послугу до проведення конкурсу». У даному випадку виникає питання щодо кількості конкурсів, що не відбулися, – «три рази підряд».

4. Змінами до ч. 1 ст. 56 Закону пропонується встановити, що переміщення природного газу внутрішньопромисловими газопроводами здійснюється на підставі договору про доступ до внутрішньопромислових газопроводів, укладеного на прозорих та недискримінаційних умовах з газовидобувним підприємством, якому належать зазначені газопроводи, істотні умови якого визначаються правилами доступу до таких газопроводів. Відзначимо, що у Законі та проекті наразі питання переміщення природного газу внутрішньопромисловими газопроводами не врегульовано.

5. Головне управління не вбачає потреби окремо виділяти у новому п. 4-1 ч. 2 ст. 59 Закону серед правопорушень на ринку природного газу такого, як *«порушення обов'язку щодо передачі інформації, передача недостовірної або неповної інформації, надання якої передбачено частиною шостою статті 15 цього Закону»*, оскільки вказане правопорушення цілком охоплюється положеннями чинного п. 4 ч. 2 ст. 59 Закону. Адже у ч. 6 ст. 15 Закону йдеться про те, що «постачальник «останньої надії» готує та розміщує на своєму веб-сайті щорічний звіт про господарську діяльність постачальника «останньої надії», який має містити інформацію про кількість споживачів постачальника «останньої надії», загальний обсяг поставленого природного газу та середню тривалість постачання».

Аналогічне зауваження стосується також пропозиції доповнити п. 5 ч. 4 ст. 59 Закону новим пп. «в-1», відповідно до якого «порушення обов'язку щодо передачі інформації, передача недостовірної або неповної інформації, надання якої передбачено частиною шостою статті 15 цього Закону», передбачає відповідальність шляхом накладання штрафів на суб'єктів ринку природного газу (крім споживачів) у розмірах від 3000 до 50000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, оскільки відповідальність за дане правопорушення вже передбачена у чинному пп. «в» п. 5 ч. 4 ст. 59 Закону.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: А. Мних

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/176137 від 05.10.2020

225664